

HİZMET HAREKETİ'NİN TEMEL DEĞERLERİ

Hizmet Hareketi, barış içinde birlikte yaşama ve insanlığa hizmet etme ortak idealine matuf olarak; toplumsal sorumluluk ve hayırseverlik çerçevesinde, eğitim, diyalog ve insani yardım faaliyetlerini önceleyen, gönüllülüğü esas alan, barışçıl, dini, sosyal ve kültürel çeşitliliği kucaklayıcı, ilhamını İslamî ve evrensel insani değerlerden alan bir sivil toplum hareketidir.

“Bu değerler çalışması, gelecek adına istikbal vadeden güzel bir çalışma olmuş. Hizmet gönüllülerinin bu temel değerlere bağlılık içinde, yaşatma yörüngeli, Rıza-i İlahi hedefli faaliyetlerinin, barış ve huzur tüten daha yaşanılır bir dünyanın oluşumuna önemli katkılar sağlayacağı inancı ve ümidini taşıyorum. Cenab-ı Hak emeği geçenlerin sa'yini meşkur etsin.” Fethullah Gülen Hocaefendi

HİZMET'İN VİZYONU

Hizmet Hareketi katılımcıları sosyal planda,

- İnsanların aziz tutulduğu ve kendi konumunda kabul edildiği,
- İnsan haklarının korunduğu ve bunlara aykırı olmayan her türlü çeşitliliğin zenginlik olarak görüldüğü,
- İnsanlığın sorunlarına duyarlılık gösterildiği,
- Farklı din, kültür ve dünya görüşlerine sahip insanların birbiriyle diyalog içinde olduğu, birbirine empati yapabildiği,
- Paylaşma ve dayanışmanın hâkim olduğu,
- Barış ve huzur içinde birlikte yaşayan,

bir topluma ulaşmayı hedefler ve bu vizyonu paylaşan farklı kesimlerle birlikte çalışırlar.

TEMEL DEĞERLER

01 İNSANA VE İNSAN HAKLARINA SAYGI

Hizmet katılımcıları nezdinde her insan, insan olması itibariyle, değerlidir ve her insan aziz tutulmalıdır. Bütün insanlar insan olarak ve hukuk karşısında eşittir. Hiçbir insan diğerine üstün değildir. Hizmet katılımcıları Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesi'nde yer alan bütün insan haklarına ve hürriyetlerine saygılıdır. Sosyal adalet ve fırsat eşitliği de insanların eşitliğinin bir gereğidir.

02 HUKUKA VE KANUNLARA SAYGI

Hizmet katılımcıları hukuka saygılıdır, hiç kimseyi hukukun üzerinde görmezler, faaliyetlerini her zaman insan izzetini koruma hassasiyeti, yaşadıkları ülke kanunları ve evrensel hukuk prensipleri çerçevesinde yaparlar. Kurdukları organizasyonları yaşadıkları ülkenin şeffaflık ve denetlenebilirlik normlarına uygun bir şekilde yürütürler.

03 BARIŞÇI VE MÜSPET HAREKET

Hizmet barışçı bir harekettir. Şiddeti siyasi bir araç olarak kullanmayı reddeder. Hizmet katılımcıları müspet ve yapıcı hareket yollarını tercih ederler, şiddet içeren ve yıkıcı eylemleri reddederler.

04 KADINLARIN TOPLUMSAL ROLÜNÜN GÜÇLENDİRİLMESİ

Hizmet katılımcıları kadınlara eşit fırsatlar tanınmasını, onların toplumsal hayatın bütün alanlarında rol alabilir bir konuma gelmelerini hedef olarak benimser ve faaliyetleriyle destekler.

05 ETİK VE AHLAKİ ÇERÇEVEDEN HAREKET

Hizmet katılımcıları faaliyetlerinde hem evrensel etik normları hem de ahlaki ilkeleri gözetirler. Dürüstlük (sıdk), emniyet, hakkaniyet gibi temel ahlaki prensiplere riayet ederler. Meşru ve hak olan hedeflere ulaştıran yolların da hak ve meşru olması gerektiğine inanırlar.

06 ÇOĞULCULUK, FARKLILIKLARA VE KUTSALLARA SAYGI

Hizmet katılımcıları, temel insan haklarına aykırı olmayan toplumsal ve bireysel çeşitliliği bir zenginlik olarak kabul ederler. Farklı inanç, din ve kültürlerin kutsallarının çatışma sebebi haline gelmemesi için gereken hassasiyeti gösterirler.

07 GÖNÜLLÜ KATILIMCILIK VE FEDAKÂRLIK

Hizmet gönüllüsü olmak, faaliyetlere katılmak ve ayrılmak tamamen kişinin bireysel tercihidir. Hizmet gönüllüleri temel değerlerini hayata taşıyan, insanlığın gelişimine faydası olan projelere kendi imkânları ölçüsünde maddi yardımları veya gönüllü çalışmalarlarıyla katkı yaparlar.

08 İSTİŞARE VE ORTAK AKIL

Hizmet katılımcıları farklı perspektif ve düşüncelerin müzakeresi ile oluşan ortak akıldan istifade ederler.

09 SİVİLLİK VE BAĞIMSIZLIK

Hizmet Hareketi sivil bir harekettir ve bağımsız hareket eder. Herhangi bir devletin veya siyasi oluşumun uzantısı değildir. Hizmet gönüllüleri aktif, katılımcı vatandaşlığa ve demokratik kültürün özümsemesine önem verirler, katılımcılarının bireysel siyasi tercihlerine saygı duyarlar. Dinin siyasi bir ideoloji haline getirilmesini veya siyasete alet edilmesini reddederler.

10 AKTİF VATANDAŞLIK VE TOPLUMSAL KATKI

Hareket katılımcıları, içinde yaşadıkları topluma katkı yapmayı ve toplumsal sorunlara çözüm üretmeyi sosyal sorumluluğun gereği olarak kabul ederler. Kendilerini insanlık ailesinin bir ferdi olarak görür ve insanlığın problemlerine karşı duyarlılığı, insanlığa hizmeti hedefler.

11 ÇEVRENİN KORUNMASI

Hizmet gönüllüleri dünyamızı içindeki bütün eko-sistemlerle birlikte gelecek nesillere temiz bırakılması gereken bir miras olarak görür ve çevreyi korumaya önem verirler.

12 İNSANA BÜTÜNCÜL BAKIŞ (AKIL-KALP BÜTÜNLÜĞÜ)

İnsan hem maddi/fiziki hem de manevi boyutu olan bir varlıktır. Hizmet katılımcıları insanın bu her iki boyuttaki ihtiyaçlarının karşılanması, maddi ve manevi varlığının gelişimi için akıl ve bilimsel araştırma yollarıyla manevi disiplinlerden birlikte istifade edilmesini destekler.

HİZMET DEĞERLERİ NASIL HAYATA GEÇİRİLİYOR?

01 EĞİTİM

Hizmet katılımcıları bireysel ve toplumsal gelişim, toplumsal barış, fırsat eşitliği ve sosyal adalet gibi değerleri hayata geçirmeye yönelik olarak okullar, üniversiteler, etüt merkezleri, yurtlar, kurslar, seminerler, hafta sonu okulları, okul sonrası eğitim programları gibi faaliyetler organize eder. Eğitim programlarında buldukları ülkenin eğitim müfredatı ve standartları çerçevesinde fen ve sosyal bilimler, insani/beşeri bilimler, sanat, spor ve dil eğitimi gibi alanların hepsine yer verirler. Eğitim faaliyetlerinde buldukları toplumun her kesiminin katılımını aktif olarak teşvik ederler.

02 MANEVİ BESLENME VE GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

Hizmet gönüllüleri, Hareket'in temel değerleri çerçevesinde bireylerin manevi varlığının geliştirilmesine yönelik, yaygın eğitimin bir şekli olan; sohbetler, seminerler, paneller, rehberlik programları gibi dini, sosyal ve kültürel faaliyetler düzenler ve destekler.

03 DIYALOG (VE TOPLUM İÇİ BARIŞ/AHENK)

Hizmet gönüllüleri toplum içi veya toplumlar arası birbirini daha iyi tanıma, empati geliştirme, herkesi kendi konumunda kabul etme, toplumsal barış ve uyum değerlerini/hedeflerini hayata geçirmeye yönelik olarak toplum içindeki farklı din, ırk, gelenek, kültür ve dünya görüşlerine sahip insanlar arasında diyalog, iletişim ve etkileşime zemin teşkil edecek faaliyetler organize ederler. Bu faaliyetler; sempozyumlar, paneller, seminerler gibi entelektüel içerikli olduğu gibi aile buluşmaları, geziler, festivaller gibi kültürel içerikli, ortak iftar ve dua programları gibi manevi içerikli veya sosyal sorumluluk hedeflerine de hizmet eden insani yardım faaliyetlerini içerir.

04 İNSANİ YARDIM, SOSYAL REFAH

Hareket gönüllüleri, insanlığa hizmeti bir sosyal mesuliyet gereği ve manevi gelişim pratiği olarak görür. Doğal afetler, savaşlar veya yoksulluğa maruz kalmışlara kimliğine bakılmaksızın insani yardım kampanyalarıyla gıda ve barınma hizmetleri götürürler. Gönüllü sağlık uzmanları ve bunların kurmuş olduğu sağlık ağlarıyla ihtiyaç duyulan yerlere sağlık hizmetleri götürür. İnsani yardım ve sosyal sorumluluk projelerini kendi kendine yetecek şekilde planlar. Sürdürülebilir kalkınmaya yönelik projeleri organize eder ve destekler.

05 KÜLTÜR VE SANAT

Kültür ve sanat faaliyetleri evrensel bir dil olarak toplum içi ve toplumlar arası iletişim, barış ve uyuma katkı yapar. Aynı zamanda kişisel istidat ve kabiliyetlerin inkişafının ve ifadesinin önemli bir vesilesidir. Bu sebeple, Hizmet katılımcıları sanat eğitimi, sanat icrası, dil ve kültür festivalleri gibi faaliyetleri düzenler ve destekler.

06 YAYINLAR

Hizmet katılımcıları, yaygın eğitimin bir yolu olarak toplumsal barış, kalp-kafa bütünlüğü, çevre koruma bilinci gibi evrensel insani değerlerin teşviki/yayılmaması için yayınlar yaparlar.

HİZMET HAREKETİ'NİN KISA TARİHÇESİ

1960'lı yıllarda Türkiye toplumu fakirlik, fırsat eşitsizliği, silahlı çatışmalara dönüşen siyasi kamplaşmalar gibi pek çok sosyal problem yaşıyordu. Bir İslam alimi ve mütefekkeri olan Fethullah Gülen ve arkadaşları bu ortamda gençleri şiddet eylemlerinden ve zararlı alışkanlıklardan koruma, onlara kaliteli eğitim yoluyla kariyer imkânları hazırlamanın yanı sıra, dinlerini; toplumdaki çeşitliliği, bilimi ve demokrasiyi kucaklayıcı bir şekilde öğrenmelerine ve yaşamalarına zemin hazırlamak gayesiyle bir takım yaygın ve örgün eğitim faaliyetleri başlattı. Üniversite öğrenci evleri, eğitim bursları, yurtlar, üniversite sınavına hazırlık derslerini içeren bu faaliyetleri makul bularak sahip çıkan bir gönüllü vatandaş grubu Hizmet Hareketi'nin çekirdeğini oluşturdu.

Her insanı aziz tutmak, herkesi kendi konumunda kabul etmek, insanlığa hizmet etmek, sosyal problemlere eğitim yoluyla uzun vadeli çözümler üretmek gibi kaynağı İslamî gelenek ve evrensel insani değerlerde olan mefhumlarla şekillenen Hizmet zamanla bir sosyal hareket haline geldi.

Başlangıcı itibarıyla eğitime odaklanan Hizmet katılımcıları zamanla Türkiye halkının farklı din, etnik kimlik, siyasi görüşü ve ideolojiye sahip kesimleri arasındaki gerginlikleri ve ön yargıları giderme ve birlikte barış içinde yaşamaya hizmet etmeyi hedefleyen diyaloglar, entelektüel müzakereler ve sosyal sorumluluk projeleri düzenledi.

2000'li yıllardan itibaren insani yardım projeleri ön plana çıktı ve ilerleyen yıllarda Türkiye ve dünyada yaşanan pek çok doğal afette Hizmet katılımcıları insani yardım kurumları vasıtasıyla muhtaçların yardımına koştu. Bazı yerlerde afet yardımlarıyla yetinmeyerek sağlık klinikleri, okullar, su kuyuları, meslek edindirme kurslarıyla kalıcı projeler gerçekleştirdi.

Eğitim projeleriyle Türkiye sınırlarını aşarak dünyaya açılmaya başlayan Hareket'in insanlığa açıklığı ve kucaklayıcılığı ile farklı etnik, dini ve kültürel kimliklere sahip bireylerin iştiraki için bir zemin oluşturmuş ve zamanla gönüllü profili çeşitlenmeye başlamıştır.

Aynı zamanda Hizmet katılımcıları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde kültürel etkileşimlere girmişlerdir. Bu durum tabii olarak Hizmet Hareketi'nin farklı önceliklere ve çalışma usullerine sahip yerel ifadelerinin/ yapılanmalarının oluşması sonucunu doğurmuştur.

Hareket katılımcıları temel değerleri çerçevesinde bu farklılaşmayı bir zenginlik olarak kabul etmişlerdir.

Hizmet gönüllüleri, faaliyetlerini kurdukları vakıf, dernek, enstitü gibi kurumsal organizasyonlar kanalıyla ve sohbet ve sosyal aktiviteler gibi kurumsallaşmamış organizasyonlar şeklinde icra eder. Bu kurum ve organizasyonların buldukları ülkelerin kanunlarına uygun şekilde, toplumun şeffaflık ve denetlenebilirlik normları içinde, Hizmet Hareketi'nin temel değerleriyle uyumlu ve Hareket'in geneliyle ahenk içinde yereldeki Hizmet gönüllüleri tarafından alınan kararlarla yönetilmesi esastır. Bu ahengin temini için iletişim, müzakere ve tecrübe paylaşımı mekanizmalarından istifade edilir.

BU ÇALIŞMANIN HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNAN KURUMLAR

ALLIANCE FOR SHARED VALUES

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

STIFTUNG DIALOG UND BILDUNG

ALMANYA

FEDACTIO

BELÇİKA

PLATFORM INS

HOLLANDA

TURQUOISE HARMONY INSTITUTE

GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ

CENTRO de DIÁLOGO INTERCULTURAL ALBA

ARJANTİN

INSTITUTO PELO DIÁLOGO INTERCULTURAL

BREZİLYA

DIALOGUE INSTITUTE OF AUSTRALIA

AVUSTRALYA

NORTH AMERICA CIVIC PLATFORM

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

INTERCULTURAL DIALOG PLATFORM

BELÇİKA

ISTITUTO TEVERE

İTALYA

DIALOGUE SOCIETY

İNGİLTERE

ASOCIATIA PENTRU DIALOG SI
VALORI UNIVERSALE

ROMANYA

FUNDACIÓN CATARATA

ŞİLİ

DEN NORSKE HIZMETBEVEGELSEN

NORVEÇ

ARCO FORUM

İSPANYA